

V estónskych právnych predpisoch sa stanovujú tri druhy insolvenčného konania: konkurzné konanie, reorganizačné konanie a konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu. Konkurzné konania sa riadia zákonom o konkurze, predpisy týkajúce sa reorganizácie sú stanovené v zákone o reorganizácii a predpisy týkajúce sa reštrukturalizácie dlhu sú stanovené v zákone o reštrukturalizácii a ochrane dlhu. Tieto zákony sú dostupné v estónčine a angličtine v úradnej elektronickej zbierke *Riigi Teataja* (Štátny vestník).

Cieľom konkurzného konania je uspokojiť pohľadávky veriteľov z majetku dlžníka prostredníctvom prevodu majetku dlžníka alebo obnovou podniku dlžníka. Ak je dlžník fyzická osoba, má možnosť oslobodiť sa od svojich záväzkov prostredníctvom konkurzného konania. V priebehu konkurzného konania sa stanoví príčina platobnej neschopnosti dlžníka.

Cieľom reorganizačného konania je zohľadniť záujmy podnikov, veriteľov a tretích strán a chrániť ich práva v priebehu reorganizácie podniku. Reorganizácia podniku znamená uplatnenie súboru opatrení, aby podnik prekonal hospodárske ťažkosti, obnovil likviditu, zlepšil ziskovosť a zabezpečil udržateľné riadenie svojej činnosti.

Cieľom konania vo veci reštrukturalizácie dlhu je uľahčiť reštrukturalizáciu dlhov fyzickej osoby, ktorá má problémy s platobnou schopnosťou (dlžník), aby dokázala prekonať problémy s platobnou schopnosťou a vyhlasa konkurzné konanie. Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu umožňuje dlžníkovi reštrukturalizovať finančné záväzky (osobné dlhy) formou predĺženia termínu splatnosti záväzku, splácaním záväzku v splátkach alebo znížením záväzku.

Konkurzné konanie a konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu patrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (prepracované znenie).

1 Proti komu je možné podať návrh na začatie insolvenčného konania?

Podľa estónskych právnych predpisov je fyzická osoba človek, pričom v insolvenčnom práve sa medzi fyzickými osobami nerozlišuje podľa toho, či konajú v rámci výkonu svojej obchodnej alebo odbornej činnosti (inými slovami, nerozlišuje sa medzi samostatne zárobkovo činnými osobami a spotrebiteľmi). Právnická osoba je právny subjekt založený podľa právnych predpisov. Právnická osoba je buď právnická osoba pôsobiaca v súkromnom práve alebo právnická osoba pôsobiaca vo verejnom práve. „Právnická osoba pôsobiaca v súkromnom práve“ znamená právnickú osobu založenú v súkromnom záujme podľa zákona, ktorý sa týka tohto typu právnickej osoby. Právnickými osobami pôsobiacimi v súkromnom práve sú verejné obchodné spoločnosti, komanditné spoločnosti, súkromné akciové spoločnosti, verejné akciové spoločnosti, obchodné združenia, nadácie a neziskové združenia. Medzi právnické osoby pôsobiace vo verejnom práve patrí štát, miestne orgány verejnej správy a ďalšie právnické osoby založené vo verejnom záujme podľa zákona, ktorý sa týka tohto typu právnickej osoby.

1. Konkurzné konanie

Konkurzné konanie sa vedie proti platobne neschopným právnickým a fyzickým osobám. Štát a miestny orgán nemôžu byť úpadcom.

2. Reorganizačné konanie

Reorganizačné konanie sa vedie len proti právnickej osobe pôsobiacej v súkromnom práve.

3. Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu

Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu sa vedie proti fyzickým osobám, ktoré majú problémy s platobnou neschopnosťou.

2 Aké sú podmienky na začatie insolvenčného konania?

1. Konkurzné konanie

Konkurz znamená platobnú neschopnosť dlžníka potvrdenú rozhodnutím súdu. Prvým hlavným predpokladom na začatie konkurzného konania je teda skutočnosť, že dlžník je v platobnej neschopnosti.

Dlžník je v platobnej neschopnosti, ak nedokáže uspokojiť pohľadávky veriteľov a vzhľadom na finančnú situáciu dlžníka táto neschopnosť nie je dočasná. Dlžník, ktorý je právnickou osobou, je takisto v platobnej neschopnosti, ak majetok dlžníka nedokáže pokryť jeho záväzky a vzhľadom na finančnú situáciu dlžníka táto neschopnosť nie je dočasná. Keď dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, súd konkurz vyhlási aj v prípade, ak je pravdepodobné, že k platobnej neschopnosti dôjde v budúcnosti. Keď dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, považuje sa za platobne neschopného.

Druhým hlavným predpokladom na začatie konkurzného konania je podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu; tento návrh môže podať dlžník alebo veriteľ. Okrem toho môže v prípade úmrtia dlžníka podať návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka aj nástupca dlžníka, vykonávateľ dlžníkovho závetu alebo správca dlžníkovho dedičstva. V takom prípade sa na návrh na vyhlásenie konkurzu vzťahujú ustanovenia týkajúce sa vyhlásenia konkurzu zo strany dlžníkov. V zákonom stanovených prípadoch môžu návrhy na vyhlásenie konkurzu podávať aj iné osoby, pričom v takýchto prípadoch sa na osoby vzťahujú ustanovenia o veriteľoch, pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak.

Ak návrh na vyhlásenie konkurzu podá dlžník, dlžník musí v návrhu odôvodniť svoju platobnú neschopnosť. Ak návrh na vyhlásenie konkurzu podá veriteľ, veriteľ musí v návrhu doložiť platobnú neschopnosť dlžníka a dokázať existenciu pohľadávky.

Od veriteľa, ktorý podal návrh, môže súd požadovať, aby zaplatil súdom stanovenú sumu peňazí ako súdny vklad, ktorý slúži na pokrytie výdavkov a odmeny dočasného správcu, ak je dôvod predpokladať, že konkurzná podstata nepostačuje na ich pokrytie. Ak veriteľ vklad nezaplatí, konanie sa ukončí. Ak sú veritelia, ktorí podali návrh, zamestnancami platobne neschopného zamestnávateľa a nezaplatia sumu stanovenú ako súdny vklad na účely pokračovania konkurzného konania, majú nárok požiadať o insolvenčnú náhradu od štátu [prostredníctvom Estónskeho poisťovacieho fondu v nezamestnanosti (*Eesti Töötukassa*)].

Súd odmietne prijať návrh na vyhlásenie konkurzu podaný veriteľom, ak sa v návrhu neuvádza, že navrhovateľ má voči dlžníkovi pohľadávku, ak v návrhu nie je doložená platobná neschopnosť dlžníka alebo ak je návrh na vyhlásenie konkurzu založený na pohľadávke, na ktorú sa uplatňuje plán reorganizácie alebo plán reštrukturalizácie dlhu. Súd odmietne prijať návrh na vyhlásenie konkurzu aj v prípade, ak existujú akékoľvek iné dôvody stanovené v Občianskom súdnom poriadku.

Pred vyhlásením konkurzu a začatím konkurzného konania sa uskutoční tzv. predbežné konanie. Ak súd rozhodne o prijatí návrhu na vyhlásenie konkurzu, vymenuje dočasného správcu. Súd môže po zohľadnení finančnej situácie dlžníka odmietnuť vymenovať dočasného správcu a vyhlásiť konkurz na dlžníka. Ak súd nevymenuje dočasného správcu, konanie nebude pokračovať na základe návrhu na vyhlásenie konkurzu a konanie sa ukončí. Dočasný správca určí rozsah majetku dlžníka vrátane záväzkov dlžníka a exekučných konaní vzťahujúcich sa na majetok dlžníka a overí, či majetok dlžníka postačuje na

zaplatenie nákladov a výdavkov súvisiacich s konkurzným konaním. Dočasný správca posúdi platobnú schopnosť a finančnú situáciu dlžníka a možnosti dlžníka pokračovať v podnikateľskej činnosti a ak je dlžník právnická osoba, posúdi aj možnosti obnovy dlžníka, zabezpečí ochranu majetku dlžníka atď. Na základe činnosti dočasného správcu musí byť možné stanoviť, či sa má návrh na vyhlásenie konkurzu prijať alebo odmietnuť.

Súd ukončí konanie zrušením bez vyhlásenia konkurzu, bez ohľadu na platobnú neschopnosť dlžníka, ak majetok dlžníka nepostačuje na zaplatenie nákladov a výdavkov súvisiacich s konkurzným konaním a ak nie je možné vymôcť alebo opätovne získať majetok ani uplatniť pohľadávku voči členovi riadiaceho orgánu.

Súd vyhlási konkurz súdnym rozhodnutím (rozhodnutie o konkurze). V rozhodnutí o konkurze musí byť stanovený čas vyhlásenia konkurzu. Konkurzné konanie sa začína vyhlásením konkurzu.

Ak súd vyhlásil konkurz, bezodkladne o tom uverejní oznámenie (oznámenie o konkurze) v úradnej zbierke *Ametlikud Teadaanded* (úradné oznamy). Rozhodnutie o konkurze je okamžite vykonateľné. Vykonanie rozhodnutia o konkurze nemožno zastaviť ani odložiť na neskôr a zákonom stanovený spôsob alebo postup vykonania rozhodnutia o konkurze nemožno zmeniť. Ak vyšší súd zruší rozhodnutie o konkurze, nemá to vplyv na platnosť právnych úkonov vykonaných správcou alebo vo vzťahu k správcovi. Dlžník a veriteľ, ktorý podal návrh, sa môžu odvolať proti rozhodnutiu o konkurze v lehote 15 dní od uverejnenia oznámenia o vyhlásení konkurzu. Dlžník a navrhovateľ konkurzu sa môžu odvolať na najvyšší súd proti rozhodnutiu okresného súdu o odvolaní proti rozhodnutiu. Správca nesmie podať odvolanie v mene dlžníka ani ho nesmie zastupovať pri vypočutí odvolania.

Ak sa má v rámci konkurzného konania uverejniť oznámenie alebo procesný dokument, toto oznámenie alebo procesný dokument sa musí uverejniť v zbierke úradných oznamov *Ametlikud Teadaanded*. Súd môže v zbierke úradných oznamov *Ametlikud Teadaanded* uverejniť oznámenie o čase a mieste konania vypočutia návrhu na vyhlásenie konkurzu. Súd bezodkladne uverejní oznámenie o rozhodnutí o konkurze, ktorým sa vyhlasuje konkurz dlžníka (oznámenie o konkurze), v zbierke úradných oznamov *Ametlikud Teadaanded*.

2. Reorganizačné konanie

Reorganizačné konanie podniku sa začína tak, že podnik predloží príslušný návrh.

Súd začne reorganizačné konanie, ak návrh na reorganizáciu spĺňa požiadavky stanovené v Občianskom súdnom poriadku a v zákone o reorganizácii a ak podnik poskytne podložené tvrdenie, že:

je pravdepodobné, že sa v budúcnosti stane platobne neschopným;

podnik potrebuje reorganizáciu;

je pravdepodobné, že po reorganizácii bude možné podnik riadiť udržateľným spôsobom.

Reorganizačné konanie sa nezačne, ak:

na podnik bolo vyhlásené konkurzné konanie;

súd prijal rozhodnutie o povinnom zrušení podniku alebo sa vykonáva dodatková likvidácia;

od ukončenia reorganizačného konania podniku uplynuli menej ako dva roky.

Ak podnik žiada o reorganizáciu obchodnej činnosti, súd môže takisto odmietnuť prijať príslušný návrh, ak podnik neposkytol podložené tvrdenie, že podnik potrebuje reorganizáciu a že je pravdepodobné, že po reorganizácii bude možné podnik riadiť udržateľným spôsobom.

Súd začne reorganizačné konanie prostredníctvom rozhodnutia o reorganizácii v priebehu siedmich dní od prijatia návrhu na reorganizáciu.

V rozhodnutí o reorganizácii sa okrem iného uvedú tieto body:

údaje o osobe vymenovanej za reorganizačného poradcu;

lehota na prijatie plánu reorganizácie;

lehota, do ktorej sa má plán reorganizácie predložiť súdu na schválenie (nesmie presiahnuť 60 dní);

suma, ktorú má podnik zaplatiť na určený účet ako vklad na pokrytie odmeny a výdavkov reorganizačného poradcu, a lehota, do ktorej ju podnik musí zaplatiť.

Začatie reorganizačného konania má tieto účinky:

súd pozastaví exekučné konanie vedené v súvislosti s majetkom podniku až do schválenia plánu reorganizácie alebo do skončenia reorganizačného konania, s výnimkou exekučného konania na účely splnenia pohľadávky, ktorá vznikla na základe pracovnoprávneho vzťahu, alebo pohľadávky na zaplatenie vyživovacej povinnosti;

výpočet úrokov z omeškania alebo zmluvnej pokuty, ktorá časom narastá, pokiaľ ide o pohľadávku voči podniku, sa pozastaví až do schválenia plánu reorganizácie;

súd, na ktorom sa koná vypočutie v príslušnej veci, môže na základe návrhu podniku a so súhlasom reorganizačného poradcu, ktorý je priložený k návrhu, pozastaviť súdne konanie zahŕňajúce finančnú pohľadávku voči podniku, až do schválenia reorganizácie alebo do ukončenia reorganizačného konania okrem prípadu, keď sa pohľadávka uplatňuje na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo ide o pohľadávku na zaplatenie vyživovacej povinnosti, pričom súd v tejto veci ešte neprijal žiadny rozsudok;

na základe návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorý podal veriteľ, súd odloží prijatie všetkých rozhodnutí vo veci začatia konkurzného konania až do schválenia plánu reorganizácie alebo do ukončenia reorganizačného konania.

Keď súd rozhodne o začatí reorganizačného konania a vydá rozhodnutie o reorganizácii, reorganizačný poradca bezodkladne pošle veriteľom oznámenie o reorganizácii, v ktorom ich informuje o začatí reorganizačného konania a o veľkosti pohľadávok, ktoré majú voči podniku podľa zoznamu dlhov.

3. Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu

Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu umožňuje dlžníkovi, aby reštrukturalizoval svoje finančné záväzky. O dlžníkovi sa predpokladá, že má problémy s platobnou schopnosťou, ak nedokáže plniť svoje záväzky v čase ich splatnosti alebo ak je pravdepodobné, že ich nedokáže plniť.

Ak dlžník chce začať konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu, podá na súd príslušný návrh, ku ktorému musí okrem iného priložiť plán reštrukturalizácie dlhu, v ktorom uvedie záväzky, ktoré sa majú reštrukturalizovať, spôsob ich reštrukturalizácie, ako aj termín vykonania reštrukturalizačného plánu. Skôr než dlžník podá na súd návrh na reštrukturalizáciu dlhu, musí prijať potrebné kroky na mimosúdnu reštrukturalizáciu dlhu.

Súd pripustí návrh na reštrukturalizáciu dlhu, ak sú splnené požiadavky stanovené v Občianskom súdnom poriadku a v zákone o reštrukturalizácii a ochrane dlhu. Rozhodnutie o prípustnosti návrhu sa oznámi dlžníkovi a všetkým veriteľom, ktorých pohľadávky chce dlžník reštrukturalizovať. Rozhodnutie sa uverejní aj v zbierke úradných oznamov *Ametlikud Teadaanded*.

Súd nepripustí návrh na reštrukturalizáciu dlhu, ak:

na dlžníka bol vyhlásený konkurz;

počas obdobia desiatich rokov predchádzajúcich podaniu návrhu súd vyhovel návrhu na reštrukturalizáciu dlhu od daného dlžníka alebo návrhu daného dlžníka na oslobodenie od dlhov v konkurznom konaní;

dlžník nemá žiadne problémy s platobnou schopnosťou alebo ich zjavne dokáže vyriešiť aj bez reštrukturalizácie dlhov okrem iného prostredníctvom predaja majetku na účely zaplatenia svojich dlhov v rozsahu, ktorý možno od dlžníka v primeranej miere očakávať;

návrh alebo jeho prílohy nespĺňajú právne požiadavky.

Súd môže odmietnuť pripustiť návrh na reštrukturalizáciu dlhu, ak:

je nepravdepodobné, že bude schválený dlžníkom navrhnutý plán reštrukturalizácie dlhu alebo že sa tento plán dodrží, pričom sa okrem iného zohľadní platobná schopnosť dlžníka za obdobie troch rokov predchádzajúcich podaniu návrhu na reštrukturalizáciu dlhu a schopnosť dlžníka vykonávať primerane ziskovú činnosť počas obdobia platnosti plánu reštrukturalizácie dlhu so zohľadnením veku, profesie a vzdelania dlžníka;

skôr než dlžník podal na súd návrh na reštrukturalizáciu dlhu, neprijal potrebné kroky na mimosúdnu reštrukturalizáciu dlhu;

dlžník úmyselne alebo v dôsledku hrubej nedbanlivosti predložil vecne nesprávne alebo neúplné informácie o svojom majetku, príjme, svojich veriteľoch alebo záväzkoch;

dlžník odmietne prisahou potvrdiť pravdivosť predložených informácií alebo predložiť dodatočné informácie požadované súdom;

dlžník bol odsúdený za trestný čin týkajúci sa konkurzného alebo exekučného konania, daňový trestný čin alebo osobitný trestný čin týkajúci sa obchodných spoločností, pričom informácie o odsúdení neboli vymazané z databázy registra trestov;

počas obdobia troch rokov predchádzajúcich podaniu návrhu alebo po podaní návrhu dlžník úmyselne alebo v dôsledku hrubej nedbanlivosti predložil nesprávne alebo neúplné informácie o svojej finančnej situácii, aby získal pomoc alebo iné výhody od štátu, miestneho orgánu alebo nadácie, alebo na účely daňového úniku;

dlžník zjavne úmyselne uzavrel transakcie, ktoré poškodili veriteľov.

Ak po posúdení návrhu dlžníka súd rozhodne o začatí konania vo veci reštrukturalizácie dlhu, súd oznámi rozhodnutie o prípustnosti návrhu dlžníkovi a všetkým veriteľom, ktorých pohľadávky chce dlžník reštrukturalizovať. Rozhodnutie sa uverejní aj v zbierke úradných oznamov *Ametlikud Teadaanded*.

Ak sa pripustí návrh na reštrukturalizáciu dlhu, výpočet úrokov z omeškania alebo zmluvnej pokuty, ktorá časom narastá, pokiaľ ide o pohľadávku voči dlžníkovi, sa pozastaví až do schválenia reštrukturalizačného plánu alebo do ukončenia konania. Toto ustanovenie sa neuplatňuje na pohľadávky, ktoré dlžník nechce reštrukturalizovať. Ak sa návrh pripustí, veriteľ na základe porušenia finančného záväzku, ku ktorému došlo pred podaním návrhu na reštrukturalizáciu dlhu, nemôže vypovedať zmluvu, ktorú uzavrel s dlžníkom a z ktorej vyplývajú pohľadávky, ktoré chce dlžník reštrukturalizovať, a z týchto dôvodov nesmie ani odmietnuť splniť svoje záväzky. Všetky dohody, ktoré umožňujú veriteľovi vypovedať zmluvu v prípade podania návrhu na reštrukturalizáciu dlhu alebo schválenia plánu reštrukturalizácie dlhu, sú neplatné. Keď sa návrh pripustí, súd pozastaví exekučné konanie (alebo nútenú exekúciu) na účely obstarania peňazí z majetku dlžníka až do schválenia plánu reštrukturalizácie dlhu alebo do ukončenia konania. Súd môže pozastaviť aj súdne konanie, ktoré zahŕňa finančnú pohľadávku voči dlžníkovi, ak v tejto veci ešte súd neprijal rozsudok; zrušiť opatrenia na zabezpečenie činnosti vrátane zaistenia bankového účtu a zakázať veriteľom vykonávať práva vyplývajúce zo zábezpeky, ktorú im poskytol dlžník, vrátane práv vyplývajúcich z predaja záložného práva alebo zo žiadosti o takýto predaj.

3 Ktorý majetok tvorí súčasť konkurznej podstaty? Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu prípadne po začatí insolvenčného konania?

Po vyhlásení konkurzu sa majetok dlžníka stáva konkurznou podstatou a právo dlžníka spravovať konkurznú podstatu a nakladať s ňou prechádza na konkurzného správcu.

Majetok dlžníka sa stáva konkurznou podstatou na základe rozhodnutia o konkurze a použije sa ako majetok určený na uspokojenie pohľadávok veriteľov a na vedenie konkurzného konania. Konkurzná podstata je majetok dlžníka v čase vyhlásenia konkurzu, ako aj opätovne získaný a vymožený majetok a majetok, ktorý dlžník získal počas konkurzného konania. Majetok dlžníka, na ktorý podľa zákona nemožno uplatniť platobnú pohľadávku, sa nezahŕňa do konkurznej podstaty.

Majetok, na ktorý podľa zákona nemožno uplatniť platobnú pohľadávku, sa riadi podľa exekučného poriadku. V právnych predpisoch sa predpisuje neúplný zoznam predmetov, na ktoré sa nevzťahuje zaistenie. Hlavným cieľom katalógu predmetov, na ktoré sa nevzťahuje zaistenie, je zabezpečenie minimálnej sociálnej ochrany dlžníka. Zákaz predaja majetku, na ktorý sa nevzťahuje zaistenie, vyplýva aj z toho, že je potrebné chrániť ďalšie základné práva: právo slobodne si zvoliť oblasť činnosti, povolanie a pracovné zaradenie, právo podnikáť, právo na vzdelanie, sloboda náboženstva, ochrana súkromného a rodinného života atď. Zaistenie určitých predmetov je navyše v rozpore s prijatými zásadami morálky.

Podľa estónskych právnych predpisov sa obmedzenia uplatňujú aj na zaistenie príjmu a hlavným cieľom je zaručiť, aby dlžník mal minimálne finančné prostriedky na zabezpečenie svojho živobytia a živobytia svojich nezaopatrených rodinných príslušníkov v súlade s podmienkami konania vedeného voči dlžníkovi.

Po vyhlásení konkurzu je neplatné akékoľvek nakladanie dlžníka s predmetmi patriacimi do konkurznej podstaty. Majetok prevedený inou stranou na základe dispozičného práva sa vráti danej strane, ak majetok zostáva v konkurznej podstate, alebo sa poskytne náhrada, ak v dôsledku prevodu došlo k zvýšeniu hodnoty konkurznej podstaty. Ak dlžník nakladal so svojimi budúcimi pohľadávkami pred vyhlásením konkurzu, toto nakladanie sa po vyhlásení konkurzu stáva neplatným, pokiaľ ide o pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu. Dlžník, ktorý je fyzickou osobou, môže nakladať s konkurznou podstatou so súhlasom správcu. Akékoľvek nakladanie s konkurznou podstatou bez súhlasu správcu je neplatné.

Po vyhlásení konkurzu môže len správca prijať plnenie záväzku, ktorý je súčasťou konkurznej podstaty a ktorý je splatný dlžníkovi. Ak sa záväzok splnil v prospech dlžníka, tento záväzok sa považuje za splnený, len ak sa majetok prevedený na účely splnenia záväzku zadrží v konkurznej podstate alebo ak sa v dôsledku tohto prevodu zvýši hodnota konkurznej podstaty. Ak sa záväzok splnil v prospech dlžníka pred uverejnením oznámenia o konkurze, tento záväzok sa považuje za splnený, ak osoba, ktorá splnila záväzok, v čase splnenia záväzku nevedela o vyhlásení konkurzu a ani nebolo potrebné, aby o tom vedela.

4 Aké právomoci má dlžník, resp. správca?

Po vyhlásení konkurzu dlžník, ktorý je fyzickou osobou, stráca právo uzatvárať transakcie týkajúce sa konkurznej podstaty a dlžník, ktorý je právnickou osobou, stráca právo uzatvárať všetky transakcie.

Dlžník poskytuje súdu, správcovi a konkurznému výboru informácie, ktoré potrebujú v súvislosti s konkurzným konaním, predovšetkým o majetku dlžníka vrátane záväzkov a o obchodných a odborných činnostiach. Dlžník je povinný poskytnúť správcovi súvahu a inventúrny súpis majetku dlžníka vrátane záväzkov ku dňu vyhlásenia konkurzu.

Súd môže dlžníka požiadať, aby na súde prisahou potvrdil, že informácie predložené súdu o jeho majetku, dlhoch a obchodných a odborných činnostiach sú podľa jeho najlepšieho vedomia správne.

Dlžník musí dočasnému správcovi a správcovi poskytnúť pomoc pri výkone ich úloh.

Po vyhlásení konkurzu a pred zložením prísahy dlžník nesmie bez povolenia súdu opustiť Estónsko.

V prípade nedodržania súdneho príkazu alebo s cieľom zabezpečiť plnenie záväzku stanoveného právnymi predpismi môže súd uložiť pokutu, prikázať predvedenie alebo zadržanie dlžníka.

Dlžník má právo preskúmať dokumentáciu správcu a súdny spis vo veci konkurzu. Správca môže v odôvodnených prípadoch odmietnuť žiadosť dlžníka o preskúmanie dokumentu, ktorý je súčasťou dokumentácie správcu, ak by to poškodilo vykonávanie konkurzného konania.

Konkurzný správca

Konkurzný správca vstupuje do transakcií, ktoré sa týkajú konkurznej podstaty, a vykonáva aj iné úkony. Práva a povinnosti vyplývajúce z konania správcu patria dlžníkovi. Správca sa namiesto dlžníka v súlade so svojimi úlohami zúčastňuje súdu ako zúčastnená strana sporov, ktoré sa týkajú konkurznej podstaty.

Po vyhlásení konkurzu sa právo dlžníka spravovať konkurznú podstatu a nakladať s ňou prevádza na konkurzného správcu. V konkurznom konaní dlžníka, ktorý je právnickou osobou, môže správca s konkurznou podstatou vykonávať a uzatvárať všetky právne úkony. V prípade konkurzu dlžníka, ktorý je fyzickou osobou, môže správca s konkurznou podstatou uzatvárať len také transakcie a vykonávať len také právne úkony, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľa konkurzného konania a na vykonanie úlohy správcu.

Správca chráni práva a záujmy všetkých veriteľov a dlžníka a zabezpečuje zákonnosť, rýchly priebeh a finančnú primeranosť konkurzného konania. Správca musí vykonávať svoje povinnosti so starostlivosťou, ktorú možno očakávať od horlivého a čestného správcu, a zohľadňuje záujmy všetkých veriteľov a dlžníka.

Správca stanovuje pohľadávky veriteľov, spravuje konkurznú podstatu, organizuje jej vytvorenie, predaj a uspokojenie pohľadávok veriteľov z konkurznej podstaty; zisťuje príčiny platobnej neschopnosti dlžníka a čas jej vzniku; v prípade potreby zabezpečuje pokračovanie obchodných činností dlžníka; v prípade potreby vykonáva likvidáciu dlžníka, ktorý je právnickou osobou; v zákonom predpísaných prípadoch poskytuje informácie veriteľom a dlžníkovi; podáva správu o svojich činnostiach a poskytuje informácie o konkurznom konaní súdu, dozornému úradníkovi a konkurznému výboru; vykonáva ďalšie povinnosti stanovené zákonom. Ak platobná neschopnosť dlžníka spôsobila vážna chyba riadenia, správca je povinný nárokovat' si náhradu škody od osoby zodpovednej za túto chybu, a to ihneď po tom, ako sa preukáže dostatok dôvodov na uplatnenie nároku. Okrem práv správcu stanovených zákonom disponuje správca aj právami dočasného správcu.

5 Za akých podmienok je možné uplatniť započítanie?

V estónskom konkurznom konaní je povolené započítanie pohľadávok. Pre započítanie pohľadávok v konkurznom konaní platia tieto podmienky:

Pohľadávky, ktoré sa majú započítať, musia byť finančné záväzky alebo iné záväzky rovnakého druhu.

Započítanie sa musí vykonať v čase, keď veriteľ už má právo splniť si svoj záväzok a aj záväzok dlžníka už je splatný.

Veriteľ musí dlžníkovi predložiť vyhlásenie o započítaní, skôr ako sa súdu predloží konečný návrh rozdelenia, a toto vyhlásenie nesmie byť podmienené ani sa v ňom nesmie stanovovať termín.

Právo veriteľa na započítanie pohľadávky voči pohľadávke dlžníka musí vzniknúť pred vyhlásením konkurzu.

Ak bola pohľadávka dlžníka podmienená odkladacou podmienkou alebo ak ešte v čase vyhlásenia konkurzu nebola splatná alebo ak sa netýka plnenia záväzkov rovnakého druhu, takúto pohľadávku možno započítať len po splnení odkladacej podmienky, až keď sa pohľadávka dlžníka stane splatnou alebo keď sa záväzky stanú záväzkami rovnakého druhu. Započítanie nie je povolené, ak sa pohľadávka stane splatnou alebo ak splnenie odkladacej podmienky pohľadávky dlžníka nastane skôr, ako by veriteľ mohol započítať svoju pohľadávku.

Ak už uplynula lehota platnosti pohľadávky veriteľa, veriteľ môže aj tak započítať túto pohľadávku, ak právo na započítanie vzniklo pred uplynutím lehoty platnosti pohľadávky. Veriteľ môže takisto započítať pohľadávku vyplývajúcu z toho, že dlžník nedodrжал zmluvu v dôsledku toho, že správca po vyhlásení konkurzu odstúpil od záväzku dlžníka. Ak možno predmet zmluvného záväzku deliť a veriteľ v čase vyhlásenia konkurzu už čiastočne splnil svoj záväzok, veriteľ môže vykonať započítanie, pokiaľ ide o finančný záväzok dlžníka zodpovedajúci danej časti záväzku veriteľa, ktorú už veriteľ splnil. Ak dlžník je prenajímateľom obytných alebo obchodných priestorov a nájomca obytných alebo obchodných priestorov pred vyhlásením konkurzu vopred zaplatil dlžníkovi nájomné za nehnuteľnosť alebo priestory, predstavuje to pohľadávku voči dlžníkovi z dôvodu bezdôvodného obohatenia a nájomca obytných alebo obchodných priestorov si ju môže započítať voči pohľadávke, ktorú voči nemu má dlžník, a nájomca obytných alebo obchodných priestorov si môže započítať aj pohľadávku za náhradu škody spôsobenú predčasným vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy.

Pohľadávku získanú postúpením možno v konkurznom konaní započítať, len ak k postúpeniu pohľadávky došlo najneskôr tri mesiace pred vyhlásením konkurzu a dlžník bol o tom v danej lehote písomne informovaný. Pohľadávku voči dlžníkovi získanú postúpením nemožno započítať, ak k postúpeniu pohľadávky došlo v priebehu troch rokov predchádzajúcich vymenovaniu dočasného správcu a dlžník bol v tom čase platobne neschopný a osoba, ktorá získala pohľadávku, vedela v čase postúpenia o platobnej neschopnosti alebo o nej mala vedieť.

Medzi pohľadávky, ktoré nemožno započítať, patria pohľadávky na výživné, pohľadávky na náhradu za škodu spôsobenú na zdraví alebo za smrť osoby a pohľadávky vyplývajúce z nezákonného a úmyselného spôsobenia škody, ktoré má druhá strana voči strane požadujúcej započítanie; pohľadávky druhej strany, na ktoré podľa zákona nemožno uplatniť platobnú pohľadávku; zaistená pohľadávka voči pohľadávke danej strany voči druhej strane, ak strana požadujúca započítanie získala pohľadávku po zaistení alebo ak jej pohľadávka nadobudla splatnosť po zaistení a neskôr ako zaistená pohľadávka; pohľadávka, voči ktorej môže druhá strana vzniesť námietky, alebo pohľadávka druhej strany, ktorej započítanie nie je povolené z iných dôvodov vyplývajúcich zo zákona.

Započítania pohľadávok v prípade reorganizačného konania a konania vo veci reštrukturalizácie dlhu nie sú regulované samostatne, a tak sa na nich uplatňuje všeobecný postup podľa zákona o záväzkoch.

6 Aké účinky má insolvenčné konanie na zmluvné vzťahy dlžníka?

Konkurzné konanie

Správca má právo splniť nespĺnený záväzok vyplývajúci zo zmluvy, ktorú uzavrel dlžník, a požadovať od druhej strany, aby splnila svoje záväzky, alebo odstúpiť od záväzku dlžníka vyplývajúceho zo zmluvy, pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak. Správca nemôže odstúpiť od záväzku dlžníka vyplývajúceho zo zmluvy, ak je záväzok zabezpečený predbežným oznámením zapísaným do katastra nehnuteľností. Ak správca pokračuje v plnení záväzku dlžníka alebo oznámi, že má v úmysle splniť záväzok, druhá zmluvná strana musí pokračovať v plnení svojich záväzkov. V takomto prípade správca stráca právo odmietnuť plnenie záväzku dlžníka. Ak správca požaduje od druhej zmluvnej strany, aby dodržiavala zmluvu, druhá strana môže správcu požiadať, aby zabezpečil plnenie záväzku dlžníka. Druhá strana môže odmietnuť splniť svoj záväzok, odstúpiť od zmluvy alebo zrušiť zmluvu, až pokým správca nezabezpečí plnenie záväzku dlžníka. Konsolidovaný záväzok je pohľadávka druhej strany voči dlžníkovi, ktorá vyplynula z plnenia záväzku potom, ako správca požiadal druhú stranu, aby splnila svoj záväzok. Ak správca odstúpil od záväzku dlžníka po vyhlásení konkurzu, druhá zmluvná strana môže uplatniť pohľadávku vyplývajúcu z nedodržania zmluvy ako veriteľ v konkurznom konaní. Ak možno predmet zmluvného záväzku deliť a druhá strana v čase vyhlásenia konkurzu už čiastočne splnila svoj záväzok, druhá strana môže požadovať splnenie finančného záväzku dlžníka v miere zodpovedajúcej podielu záväzku druhej strany, ktorý bol splnený, iba ako veriteľ v konkurznom konaní.

V právnych predpisoch sa stanovujú aj osobitné prípady týkajúce sa určitých druhov zmlúv:

Ak dlžník predal hnutel'ny majetok s výhradou práva vlastníctva pred vyhlásením konkurzu a previedol dr'žbu hnutel'ného majetku na kupujúceho, kupujúci má právo požadovať dodržanie kúpnej zmluvy. V takom prípade správca nemôže odstúpiť od záväzkov dlžníka vyplývajúcich z kúpnej zmluvy.

Konkurz prenajímateľa obytných alebo obchodných priestorov nie je dôvod na vypovedanie zmluvy o nájme obytných alebo obchodných priestorov, pokiaľ sa v zmluve nestanovuje inak. Ak sa v zmluve o nájme obytných alebo obchodných priestorov stanovuje, že konkurz je dôvod na vypovedanie zmluvy, správca môže zmluvu zrušiť v rámci výpovednej lehoty v trvaní jedného mesiaca, prípadne v kratšej lehote, ak sa to predpisuje v zmluve. Konkurz prenajímateľa obytných priestorov nie je dôvod na vypovedanie zmluvy o nájme obytných priestorov. Ak bolo nájomné za nehnuteľnosť alebo priestory

zaplatené dlžníkovi vopred pred vyhlásením konkurzu, nájomca obytných alebo obchodných priestorov môže z dôvodu bezdôvodného obohatenia započítať túto pohľadávku voči pohľadávke dlžníka voči nájomcovi obytných alebo obchodných priestorov.

V prípade konkurzu nájomcu obytných alebo obchodných priestorov prenajímateľ obytných alebo obchodných priestorov môže vypovedať zmluvu o nájme obytných alebo obchodných priestorov len v súlade so všeobecným postupom a zmluvu o nájme obytných alebo obchodných priestorov nemožno zrušiť z dôvodu omeškania platby nájomného, ak sa omeškanie týka platby nájomného, ktoré malo byť zaplatené pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. Správca má právo zrušiť zmluvu o nájme obytných alebo obchodných priestorov, ktorú uzavrel dlžník, v rámci výpovednej lehoty v trvaní jedného mesiaca, prípadne v kratšej lehote, ak sa to predpisuje v zmluve. Ak v čase vyhlásenia konkurzu nehnuteľný majetok alebo priestory neboli prevedené do držby dlžníka, správca aj druhá strana môžu odstúpiť od zmluvy. V prípade odstúpenia od zmluvy alebo zrušenia zmluvy môže druhá strana požadovať náhradu za straty spôsobené predčasným vypovedaním zmluvy ako veriteľ v konkurznom konaní alebo formou započítania pohľadávky.

Postup platný pre zmluvu o nájme obytných alebo obchodných priestorov sa uplatňuje aj na lízingsové zmluvy uzavreté dlžníkom.

Správca má právo rozhodnúť o pokračovaní alebo vypovedaní zmluvy, ale ak druhá strana navrhne, aby správca prijal toto rozhodnutie, správca musí bezodkladne, ale najneskôr do siedmich dní, oznámiť, či bude plniť záväzok dlžníka alebo od neho odstúpi. Na žiadosť správcu môže súd túto lehotu predĺžiť. Ak správca v stanovenej lehote neoznámí, či bude záväzok plniť alebo od neho odstúpi, správca nemá právo požadovať od druhej strany dodržanie zmluvy, skôr ako správca splní záväzok dlžníka.

Niektoré zmluvy uzavreté dlžníkom môžu byť spätne vymáhateľné. Súd napríklad zruší zmluvy, ktoré boli uzavreté v období od vymenovania dočasného správcu do vyhlásenia konkurzu. Ďalšia podmienka spätného vymáhania (okrem časovej podmienky) sa týka toho, či v dôsledku zmluvy došlo k poškodeniu záujmov veriteľov. Ak nedošlo k poškodeniu záujmov veriteľov a ak by sa v dôsledku spätného vymáhania nezvyšila hodnota konkurznej podstaty, vykonanie spätného vymáhania by nemalo zmysel.

Vo všeobecnosti ide o dlžníka v konkurze alebo jeho správcu, ktorý nemá právo vykonávať zmeny v zmluvách. Zmluvy však možno zmeniť, ak sa po vyhlásení konkurzu dohodne vyrovnanie. V tomto prípade možno na základe dohody medzi dlžníkom a veriteľmi znížiť dlhy alebo predĺžiť lehotu ich splatnosti. Rovnaký výsledok možno dosiahnuť aj prostredníctvom reorganizačného konania alebo konania vo veci reštrukturalizácie dlhu. V zákone o konkurze, v zákone o reorganizácii a v zákone o reštrukturalizácii dlhu sa neuvádzajú ustanovenia, ktoré by sa osobitne týkali postúpenia pohľadávok alebo prevzatia záväzkov, a preto sa uplatňuje všeobecný postup stanovený v zákone o záväzkoch.

Reorganizačné konanie a konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu

V rámci reorganizačného konania je povolená reštrukturalizácia zmlúv. Všetky dohody, ktoré umožňujú veriteľovi vypovedať zmluvu v prípade začatia reorganizačného konania alebo schválenia plánu reorganizácie, sú neplatné. Pohľadávku vyplývajúcu z pracovnej zmluvy alebo z transakcie s derivátmi nemožno reštrukturalizovať v pláne reorganizácie.

Ak sa návrh na reštrukturalizáciu dlhu schváli, veriteľ na základe porušenia finančného záväzku, ku ktorému došlo pred podaním návrhu na reštrukturalizáciu dlhu, nemôže vypovedať zmluvu, ktorú uzavrel s dlžníkom a z ktorej vyplývajú pohľadávky, ktoré chce dlžník reštrukturalizovať, a z týchto dôvodov nesmie ani odmietnuť splniť svoje záväzky. Dohoda, ktorá umožňuje veriteľovi vypovedať zmluvu v prípade podania návrhu na reštrukturalizáciu dlhu alebo schválenia plánu reštrukturalizácie dlhu, je neplatná. Záväzky vyplývajúce z pokračujúcej zmluvy, ktoré vzniknú alebo sú splatné po podaní návrhu na reštrukturalizáciu dlhu, možno reštrukturalizovať v konaní vo veci reštrukturalizácie dlhu. V reštrukturalizačnom pláne možno stanoviť, že po schválení reštrukturalizačného plánu sa vypovedá zmluva o úvere alebo iná pokračujúca zmluva, ktorú dlžník uzavrel pred podaním návrhu na reštrukturalizáciu dlhu a ktorá dlžníkovi ukladá finančné záväzky splatné po podaní návrhu na reštrukturalizáciu dlhu. Vypovedanie zmluvy má rovnaké následky ako mimoriadne zrušenie zmluvy v dôsledku okolností na strane dlžníka. Záväzky dlžníka vyplývajúce z vypovedania zmluvy možno reštrukturalizovať vopred v rámci reštrukturalizačného plánu. Ak treba reštrukturalizovať záväzky vyplývajúce z lízingsovej zmluvy, prenajímateľ, ktorý je veriteľom, môže mimoriadne zrušiť zmluvu v lehote jedného týždňa od schválenia reštrukturalizačného plánu.

7 Aké účinky má insolvenčné konanie na konania začaté jednotlivými veriteľmi (s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní)?

Po vyhlásení konkurzu môžu veritelia v konkurznom konaní uplatniť svoje pohľadávky voči dlžníkovi iba v konkurznom konaní. Veritelia musia správcovi oznámiť všetky svoje pohľadávky voči dlžníkovi, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu, bez ohľadu na dôvody alebo dátumy splatnosti pohľadávok. Ak sa vyhlási konkurz, exekučné konanie začaté voči dlžníkovi sa musí ukončiť a veriteľ musí predložiť pohľadávku konkurznému správcovi.

V rámci reorganizačného konania a konania vo veci reštrukturalizácie dlhu nemôžu počas platnosti plánu reorganizácie, resp. plánu reštrukturalizácie dlhu začať nové konanie len tí veritelia, ktorých pohľadávok sa týka daný plán. V prípade reorganizácie sa exekučné konanie pozastaví, s výnimkou exekučného konania na účely splnenia pohľadávky, ktorá vznikla na základe pracovnoprávneho vzťahu, alebo pohľadávky na zaplatenie vyživovacej povinnosti. V konaní vo veci reštrukturalizácie dlhu môže súd pozastaviť exekučné konanie ako opatrenie predbežnej právnej ochrany, a to aj pred posúdením alebo podaním návrhu. Súd pripustením návrhu pozastaví exekučné konanie (alebo nútenú exekúciu) na účely obstarania peňazí z majetku dlžníka až do schválenia plánu reštrukturalizácie dlhu alebo do ukončenia konania.

8 Aké účinky má konkurzné konanie na pokračovanie súdnych sporov, ktoré nie sú ukončené v čase začatia insolvenčného konania?

Konkurzné konanie

V sporoch o konkurznú podstatu alebo o majetok, ktorý môže byť začlenený do konkurznej podstaty, sa právo byť účastníkom súdneho konania namiesto dlžníka prevádza na správcu. Ak sa v rámci súdneho konania, ktoré sa začalo pred vyhlásením konkurzu, vypočúva žaloba alebo ľubovoľný iný návrh týkajúci sa konkurznej podstaty, ktorý podal dlžník voči inej osobe, alebo ak je dlžník účastníkom súdneho konania ako tretia strana, správca môže v súlade so svojimi úlohami vstúpiť do takéhoto konania namiesto dlžníka. Ak správca vie o takomto konaní, ale nevstupuje doňho, dlžník môže pokračovať ako žalobca, navrhovateľ alebo tretia strana.

Ak v rámci súdneho konania, ktoré sa začalo pred vyhlásením konkurzu, existuje voči dlžníkovi pohľadávka zabezpečená vlastníckym právom, ale ešte vo veci tejto pohľadávky nebol prijatý žiadny rozsudok, súd v rámci konania k danej žalobe o tejto pohľadávke nerozhodne. Súd opätovne začne konanie na základe návrhu žalobcu, ak vyšší súd zruší platnosť rozhodnutia o konkurze a rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu nadobudne účinnosť alebo ak sa konkurzné konanie skončí zrušením po vyhlásení konkurzu.

Ak bola v súdnom konaní, ktoré sa začalo pred vyhlásením konkurzu, voči dlžníkovi uplatnená pohľadávka na vylúčenie predmetu z konkurznej podstaty, súd o tejto pohľadávke rozhodne. V takom prípade konkurzný správca môže vstúpiť do konania namiesto dlžníka. Správca má práva a povinnosti dlžníka ako obvineného. Ak správca nevstúpi do konania, konanie môže na žiadosť navrhovateľa pokračovať.

Ak voči dlžníkovi existuje pohľadávka zabezpečená vlastníckym právom v rámci súdneho konania, v ktorom sa možno odvolať proti prijatému rozsudku, správca v mene dlžníka môže po vyhlásení konkurzu podať odvolanie. Dlžník môže podať odvolanie so súhlasom správcu.

Ak bol proti dlžníkovi súdne napadnutý administratívny nástroj, lehota na napadnutie tohto administratívneho nástroja sa pozastavuje.

Reorganizačné konanie a konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu

Po podaní návrhu na reorganizáciu súd, na ktorom sa koná vypočutie v príslušnej veci, môže na základe návrhu podniku a so súhlasom reorganizačného poradcu, ktorý je priložený k návrhu, pozastaviť súdne konanie zahŕňajúce finančnú pohľadávku voči podniku, až do schválenia plánu reorganizácie alebo do ukončenia reorganizačného konania okrem prípadu, keď sa pohľadávka uplatňuje na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo ide o pohľadávku na

zaplatenie vyživovacej povinnosti, pričom súd v tejto veci ešte neprijal žiadny rozsudok. Keď sa pripustí návrh na reštrukturalizáciu dlhu, súd pozastaví súdne konanie zahŕňajúce finančnú pohľadávku voči dlžníkovi, pričom v tejto veci ešte nebol prijatý žiadny rozsudok, až do schválenia plánu reorganizácie alebo do ukončenia reorganizačného konania.

9 Aké sú hlavné charakteristiky účasti veriteľov v insolvenčnom konaní?

Účasť veriteľov na konkurznom konaní

Veriteľ zastupuje svoju pohľadávku v konkurznom konaní. Veritelia sú povinní oznámiť správcovi všetky svoje pohľadávky voči dlžníkovi, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu, bez ohľadu na dôvody alebo dátumy splatnosti pohľadávok, a to najneskôr v lehote dvoch mesiacov od uverejnenia oznámenia o konkurze v zierke úradných oznamov *Ametlikud Teadaanded*. Správcovi treba pohľadávku oznámiť písomným oznámením (dôkaz o pohľadávke). Veritelia musia obhájiť svoje pohľadávky na valnom zhromaždení veriteľov (zasadnutie na obhajobu pohľadávok). Práva zaistenia sa obhajujú spolu s pohľadávkami, ktoré zaistujú. Pohľadávka, jej poradie a právo zaistenia zaistujúce pohľadávku sa považujú za prijaté, ak proti nim na zasadnutí na obhajobu pohľadávok nenamieta správca ani žiadny veriteľ. Pohľadávku a jej poradie prijaté na zasadnutí na obhajobu pohľadávok už nemožno neskôr napadnúť.

Okrem toho, že jednotliví veritelia zastupujú svoje pohľadávky a zodpovedajú za ich obhajobu, veritelia sa podieľajú aj na priebehu konkurzného konania prostredníctvom valného zhromaždenia veriteľov. Valné zhromaždenie veriteľov má právomoc schváliť správcu a zvoliť konkurzný výbor, rozhodnúť o pokračovaní alebo zániku podniku dlžníka, rozhodnúť o zániku dlžníka, ak je dlžník právnická osoba, dohodnúť vyrovnanie, rozhodnúť v rozsahu určenom právnymi predpismi o otázkach súvisiacich s predajom konkurznej podstaty, obhajovať pohľadávky, riešiť sťažnosti podané na činnosti správcu, rozhodnúť o odmeňovaní členov konkurzného výboru a riešiť ďalšie otázky, ktoré podľa právnych predpisov patria do právomoci valného zhromaždenia veriteľov. Ak sa valné zhromaždenie veriteľov rozhodne zvoliť konkurzný výbor, je úlohou konkurzného výboru okrem iného chrániť záujmy všetkých veriteľov v konkurznom konaní.

Účasť veriteľov na reorganizačnom konaní

Reorganizačný poradca bezodkladne informuje veriteľov o začatí reorganizačného konania a o veľkosti pohľadávok, ktoré majú voči podniku podľa zoznamu dlhov. Na tento účel reorganizačný poradca pošle veriteľom oznámenie o reorganizácii. Ak veriteľ, ktorého pohľadávka sa má reštrukturalizovať podľa plánu reorganizácie, nesúhlasí s informáciami uvedenými v oznámení o reorganizácii, veriteľ v lehote stanovenej v oznámení o reorganizácii predloží reorganizačnému poradcovi písomný návrh, v ktorom uvedie, s čím nesúhlasí, pokiaľ ide o pohľadávku v oznámení o reorganizácii, a predloží aj dôkazy dokladujúce tieto okolnosti. Ak v stanovenej lehote veriteľ návrh nepredloží, znamená to, že súhlasí s výškou pohľadávky. Ak reorganizačný poradca nesúhlasí s tvrdením uvedeným v návrhu veriteľa, urýchlene predloží návrh spolu s dôkazmi na súd a uvedie, prečo nesúhlasí s informáciami uvedenými v návrhu. Reorganizačný poradca svoje tvrdenia odôvodní. Na základe predložených tvrdení a dôkazov súd rozhodne o veľkosti veriteľovej primárnej a sekundárnej pohľadávky a o existencii a rozsahu zaistenia.

Účasť veriteľov na konaní vo veci reštrukturalizácie dlhu

Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu sa týka veriteľov, ktorých pohľadávky voči dlžníkovi sú splatné v čase podania návrhu na reštrukturalizáciu dlhu. Rozhodnutie o pripustení návrhu na reštrukturalizáciu prijíma súd, ktorý v prípade potreby môže takisto vypočúť stanovisko veriteľa a požiadať o doplňujúce informácie alebo dokumenty. Rozhodnutie o prípustnosti návrhu sa oznámi dlžníkovi a všetkým veriteľom, ktorých pohľadávky chce dlžník reštrukturalizovať. Ak sa návrh pripustí, veriteľ na základe porušenia finančného záväzku, ku ktorému došlo pred podaním návrhu na reštrukturalizáciu dlhu, nemôže vypovedať zmluvu, ktorú uzavrel s dlžníkom a z ktorej vyplývajú pohľadávky, ktoré chce dlžník reštrukturalizovať, a z týchto dôvodov nesmie ani odmietnuť splniť svoje záväzky. Po doručení reštrukturalizačného plánu veriteľovi mu súd poskytne lehotu v trvaní aspoň dvoch týždňov, ale najviac štyroch týždňov od doručenia reštrukturalizačného plánu, aby vyjadril svoje stanovisko súdu alebo poradcovi. Veriteľ vyjadrí svoje stanovisko k tomu, či súhlasí s informáciami od dlžníka o pohľadávke a zaistení, s dlžníkovým výpočtom dlhu a s reštrukturalizáciou dlhu spôsobom, ktorý požaduje dlžník. Ak veriteľ nesúhlasí s reštrukturalizáciou dlhu spôsobom, ktorý požaduje dlžník, veriteľ musí uviesť, či by súhlasil s reštrukturalizáciou dlhu iným spôsobom. Ak veriteľ, ktorého pohľadávka sa má reštrukturalizovať, nesúhlasí s informáciami, ktoré dlžník uvedie v zozname dlhov, veriteľ v lehote stanovenej súdom oznámi súdu alebo poradcovi (ak tak stanoví súd), v akom ohľade nesúhlasí s pohľadávkou, a predloží aj dôkazy dokladujúce tieto okolnosti. Ak v stanovenej lehote veriteľ návrh nepredloží, znamená to, že súhlasí s veľkosťou pohľadávky. Ak dlžník alebo poradca nesúhlasí s tvrdením uvedeným v návrhu veriteľa, urýchlene predloží návrh spolu s dôkazmi na súd a uvedie, prečo nesúhlasí s informáciami uvedenými v návrhu. Na základe predložených tvrdení a dôkazov súd rozhodne o veľkosti veriteľovej primárnej a sekundárnej pohľadávky a o existencii zaistenia.

10 Ako môže správca využívať a scudzovať majetok z konkurznej podstaty?

Majetok dlžníka sa stáva konkurznou podstatou na základe rozhodnutia o konkurze a použije sa ako majetok určený na uspokojenie pohľadávok veriteľov a na vedenie konkurzného konania. Konkurzná podstata je majetok dlžníka v čase vyhlásenia konkurzu, ako aj opätovne získaný a vymožený majetok a majetok, ktorý dlžník získal počas konkurzného konania. Majetok dlžníka, na ktorý podľa zákona nemožno uplatniť platobnú pohľadávku, sa nezahŕňa do konkurznej podstaty.

Po vyhlásení konkurzu sa právo dlžníka spravovať konkurznú podstatu a nakladať s ňou prevádza na konkurzného správcu. Po vyhlásení konkurzu je neplatné akékoľvek nakladanie dlžníka s predmetmi patriacimi do konkurznej podstaty. Pred vyhlásením konkurzu môže súd dlžníkovi zakázať nakladať s majetkom alebo jeho podielmi bez súhlasu dočasného správcu.

Po vydaní rozhodnutia o konkurze musí správca bezodkladne prevziať majetok dlžníka do svojej držby a začať spravovať konkurznú podstatu. Správca musí do konkurznej podstaty opätovne získať majetok dlžníka, ktorý je v držbe tretej strany, pokiaľ sa v právnych predpisoch nestanovuje inak. Správa konkurznej podstaty zahŕňa vykonávanie úkonov s konkurznou podstatou, ktoré sú potrebné na zachovanie konkurznej podstaty a vedenie konkurzného konania, ako aj riadenie činností dlžníka, ak je dlžník právnickou osobou, alebo organizovanie obchodných činností dlžníka, ak dlžník vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť. V rámci konkurzného konania dlžníka, ktorý je právnickou osobou, má správca také práva a povinnosti správnej rady alebo orgánu zastupujúceho správnu radu právnickej osoby, ktoré nie sú v rozpore s cieľom konkurzného konania. Zodpovednosť správcu je rovnaká ako zodpovednosť člena riadiaceho orgánu.

Správca môže uzavrieť transakciu s konkurznou podstatou v hotovosti len s povolením súdu. Správca nesmie vykonávať platby veriteľom v hotovosti na základe pomerného rozdelenia. Správca môže uzavrieť transakcie s mimoriadnym významom z hľadiska konkurzného konania len so súhlasom konkurzného výboru. Medzi transakcie s mimoriadnym významom patrí predovšetkým prijímanie pôžičiek a v prípade podniku, ktorý je súčasťou konkurznej podstaty, všetky transakcie, ktoré sú mimo rámca riadnych obchodných činností podniku. Správca nesmie v rámci konkurznej podstaty a na účet konkurznej podstaty uzavrieť žiadne transakcie sám so sebou ani s príbuznými osobami, ani uzavrieť iné transakcie podobného charakteru, transakcie zahŕňajúce konflikt záujmov a nesmie ani žiadať o náhradu nákladov súvisiacich s takýmito transakciami.

Správca môže začať s predajom konkurznej podstaty po prvom valnom zhromaždení veriteľov, pokiaľ veritelia na zasadnutí nerozhodli inak. Ak sa dlžník odvolal proti rozhodnutiu o konkurze, majetok dlžníka nemožno predať bez jeho súhlasu, kým okresný súd nevypočuje podané odvolanie. Tieto obmedzenia sa neuplatňujú na predaj majetku, ktorý veľmi rýchlo podlieha skaze, jeho hodnota rýchlo klesá alebo jeho skladovanie alebo uchovávanie je veľmi nákladovo náročné. Ak podnik dlžníka pokračuje v činnosti, majetok nemožno predať, ak by to bránilo v pokračovaní činnosti podniku. V prípade podania

návrhu na vyrovnanie majetok nemožno predať pred vyrovnaním, pokiaľ valné zhromaždenie veriteľov nerozhodne, že ho možno predať bez ohľadu na návrh na vyrovnanie. Konkurzná podstata sa predá formou aukcie v súlade s postupom stanoveným v exekučnom poriadku.

11 Ktoré pohľadávky možno prihlásiť voči konkurznej podstate dlžníka, a akým spôsobom sa zaobchádza s pohľadávkami vzniknutými po začatí insolvenčného konania?

Pohľadávky uplatnené voči konkurznej podstate dlžníka

Všetky pohľadávky, ktoré vznikli voči dlžníkovi pred vyhlásením konkurzu, treba uplatniť voči konkurznej podstate dlžníka bez ohľadu na dôvody alebo dátumy splatnosti pohľadávok. Po vyhlásení konkurzu sa všetky pohľadávky veriteľov voči dlžníkovi považujú za splatné, pokiaľ sa v právnych predpisoch neustanovuje inak. Ak veriteľ podal zodpovedajúcu pohľadávku na súd, ale ešte nebolo prijaté súdne rozhodnutie, súd pozastaví konanie vo veci danej žaloby a veriteľ si musí uplatniť pohľadávku u konkurzného správcu. Ak veriteľ podal pohľadávku na súd a súd prijal rozsudok, ktorý nadobudol účinnosť, veriteľ si aj v takomto prípade musí uplatniť pohľadávku u konkurzného správcu, ale táto pohľadávka sa už považuje za obhájenú. Ak by dlžník mohol napadnúť súdne rozhodnutie, môže to urobiť konkurzný správca.

Nakladanie s pohľadávkami, ktoré vznikli po začatí konkurzného konania

Po vyhlásení konkurzu môžu veritelia v konkurznom konaní uplatniť svoje pohľadávky voči dlžníkovi iba v súlade s postupom stanoveným v zákone o konkurze. Pohľadávky možno uplatniť len u konkurzného správcu a uplatniť možno len tie pohľadávky, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzného konania. Pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzného konania, nemožno uplatniť pred ukončením konkurzného konania. Treba si uvedomiť, že v prípade právnických osôb ukončenie konkurzného konania vo väčšine prípadov zahŕňa likvidáciu právnickej osoby, a preto po ukončení konkurzného konania už neexistuje subjekt, voči ktorému by bolo možné uplatniť pohľadávky. Preto treba byť opatrný a zohľadniť toto riziko pri uzatváraní transakcií s právnickými osobami v konkurze. Pohľadávky voči fyzickej osobe, ktoré vznikli počas konkurzného konania, možno uplatniť po konkurznom konaní v súlade so všeobecným postupom. Závazky súvisiace s náhradou škody spôsobenej počas konkurzného konania protiprávnym činom dlžníka, ktorý je právnickou osobou, sú konsolidované záväzky, a preto ich dlžník môže byť povinný splniť počas konkurzného konania v súlade so všeobecným postupom. Pokiaľ ide o splnenie záväzkov, na konkurznú podstatu môže prebiehať aj exekučné konanie.

Môže vzniknúť aj situácia, že dlžník po vyhlásení konkurzu nakladá s predmetom patriacim do konkurznej podstaty. Takéto nakladanie je neplatné, pretože vyhlásením konkurzu sa právo spravovať majetok a nakladáť s ním prevádza na konkurzného správcu. Ak však dlžník napriek tomu nakladá s majetkom, majetok prevedený inou stranou na základe dispozičného práva sa vráti danej strane, ak sa majetok zadrží v konkurznej podstate, alebo sa poskytne náhrada, ak v dôsledku prevodu došlo k zvýšeniu hodnoty konkurznej podstaty. Ak dlžník nakladal s predmetom v deň vyhlásenia konkurzu, predpokladá sa, že k nakladaniu došlo po vyhlásení konkurzu. Ak dlžník nakladal so svojimi budúcimi pohľadávkami pred vyhlásením konkurzu, toto nakladanie sa po vyhlásení konkurzu stáva neplatným, pokiaľ ide o pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu. Dlžník, ktorý je fyzickou osobou, môže nakladáť s konkurznou podstatou so súhlasom správcu. Akékoľvek nakladanie s konkurznou podstatou bez súhlasu správcu je neplatné.

Nakladanie s pohľadávkami, ktoré vznikli po začatí reorganizačného konania a konania vo veci reštrukturalizácie dlhu

Počas lehoty platnosti plánu reorganizácie nemožno podať žalobný nárok na základe pohľadávky, na ktorú sa uplatňuje plán reorganizácie. Žalobné nároky možno podať na iné pohľadávky. Počas lehoty platnosti reštrukturalizačného plánu nemožno podať žalobný nárok ani návrh v konaní o návrhu na základe pohľadávky, na ktorú sa uplatňuje reštrukturalizačný plán. Žalobné nároky možno podať na iné pohľadávky. Schválenie reštrukturalizačného plánu neobmedzuje právo veriteľa napadnúť v súdnom konaní pohľadávky nepripustené do reštrukturalizačného plánu. Veriteľ môže v súdnom konaní napadnúť aj veľkosť pohľadávky v rozsahu rovnajúcom sa veľkosti neprijatej podielu.

Ak dlžník podá návrh na reorganizáciu alebo návrh na reštrukturalizáciu dlhu, pozastaví sa tým premlčacia lehota, pokiaľ ide o pohľadávky voči dlžníkovi. Po podaní návrhu na reorganizáciu súd, na ktorom sa koná vypočutie v príslušnej veci, môže na základe návrhu podniku a so súhlasom reorganizačného poradcu, ktorý je priložený k návrhu, pozastaviť súdne konanie zahŕňajúce finančnú pohľadávku voči podniku, až do schválenia plánu reorganizácie alebo do ukončenia reorganizačného konania okrem prípadu, keď sa pohľadávka uplatňuje na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo ide o pohľadávku na zaplnenie vyživovacej povinnosti, pričom súd v tejto veci ešte neprijal žiadny rozsudok. Keď sa pripustí návrh na reštrukturalizáciu dlhu, súd pozastaví súdne konanie zahŕňajúce finančnú pohľadávku voči dlžníkovi, pričom v tejto veci ešte nebol prijatý žiadny rozsudok, až do schválenia plánu reorganizácie alebo do ukončenia reorganizačného konania.

Plán reorganizácie neoslobodzuje osobu, ktorá je spoločne a nerozdielne zodpovedná za plnenie záväzku podniku, od plnenia záväzku tejto osoby.

Schválenie reštrukturalizačného plánu neoslobodzuje osobu, ktorá je spoločne a nerozdielne zodpovedná za plnenie záväzku dlžníka, od plnenia záväzku tejto osoby.

12 Aké sú pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok?

Predpisy, ktorými sa riadi uplatnenie, overenie a pripustenie pohľadávok v konkurznom konaní

Veritelia sú povinní oznámiť správcovi všetky svoje pohľadávky voči dlžníkovi, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu, bez ohľadu na dôvody alebo dátumy splatnosti pohľadávok, a to najneskôr v lehote dvoch mesiacov od uverejnenia oznámenia o konkurze v zierke úradných oznamov *Ametlikud Tedaanded*. Po vyhlásení konkurzu sa všetky pohľadávky veriteľov voči dlžníkovi považujú za splatné. Správcovi treba pohľadávku oznámiť písomným oznámením (dôkaz o pohľadávke). V dôkaze o pohľadávke sa uvádza obsah, základ a veľkosť pohľadávky a to, či je pohľadávka zaistená záložným právom. K dôkazu o pohľadávke sa priložia dokumenty potvrdzujúce okolnosti uvedené v dôkaze o pohľadávke. Správca je povinný overiť, či sú uplatnené pohľadávky odôvodnené a či existujú zaisťovacie práva na zaistenie pohľadávok. Veritelia a aj dlžník môžu pred zasadnutím na obhajobu pohľadávok predložiť správcovi písomné námietky voči pohľadávkam alebo zaisťovacím právam na zaistenie pohľadávok.

Pohľadávky treba obhájiť na valnom zhromaždení veriteľov (zasadnutie na obhajobu pohľadávok). Práva zaistenia sa obhajujú spolu s pohľadávkami, ktoré zaisťujú. Na zasadnutí na obhajobu pohľadávok sa pohľadávky vypočujú v poradí, v ktorom boli uplatnené. Pohľadávka, jej poradie a právo zaistenia zaisťujúce pohľadávku sa považujú za prijaté, ak proti nim na zasadnutí na obhajobu pohľadávok nenamieta správca ani žiadny veriteľ alebo ak správca alebo veriteľ, ktorý podal námietku, na zasadnutí na obhajobu pohľadávok od tejto námietky upustí. Správca je povinný na zasadnutí na obhajobu pohľadávok namietať proti pohľadávke alebo proti právu zaistenia, ak existujú dôvody na podanie námietky. Na zasadnutí na obhajobu pohľadávok sa za prijaté bez obhajoby považujú pohľadávky uspokojené súdnym alebo rozhodcovským rozhodnutím, ktoré nadobudlo účinnosť, práva zaistenia pripustené súdnym alebo rozhodcovským rozhodnutím, ktoré nadobudlo účinnosť, a práva zaistenia zapísané v katastri nehnuteľností, registri plavidiel, obchodnom registri záložných práv alebo v Estónskom centrálnom registri cenných papierov. Vytvorí sa zoznam prijatých pohľadávok.

V zápisnici zo zasadnutia na obhajobu pohľadávok sa uvedie, či sa jednotlivá pohľadávka alebo jednotlivé zaisťovacie právo zaisťujúce pohľadávku pripustilo alebo nepripustilo a kto vznesol námietku proti pohľadávke, jej poradie alebo zaisťovacie právo zaisťujúce pohľadávku. V zápisnici sa uvedie aj to, kto upustil od vznesenej námietky. Ak sa pohľadávka veriteľa nepripustila a veriteľ nepodal na súd návrh, aby bola pohľadávka pripustená, alebo súd takýto návrh zamietol, na námietky tohto veriteľa proti pohľadávkam iného veriteľa sa neprihliada. Ak proti pohľadávke iného veriteľa neboli podané žiadne iné námietky, táto pohľadávka sa považuje za prijatú. Pohľadávku a jej poradie prijaté na zasadnutí na obhajobu pohľadávok už nemožno neskôr napadnúť.

Predpisy, ktorými sa riadi uplatnenie, overenie a pripustenie pohľadávok v reorganizačnom konaní a v konaní vo veci reštrukturalizácie dlhu

V reorganizačnom konaní dlžník predloží zoznam dlhov, v ktorom uvedie všetky pohľadávky, ktoré voči nemu existujú, ako aj príslušných veriteľov. Samotní veritelia teda neuplatňujú svoje pohľadávky. Veriteľ, ktorého pohľadávka sa má reštrukturalizovať podľa plánu reorganizácie a ktorý nesúhlasí s veľkosťou svojej pohľadávky v reorganizačnom konaní, môže predložiť reorganizačnému poradcovi písomný návrh, v ktorom uvedie, s čím nesúhlasí, pokiaľ ide o pohľadávku v oznámení o reorganizácii, a predloží aj dôkazy dokladujúce tieto okolnosti. Ak v stanovenej lehote veriteľ návrh nepredloží, znamená to, že súhlasí s výškou pohľadávky. Dlžník môže vzniesť námietku proti tvrdeniam veriteľa, ale dlžník musí svoje stanoviská odôvodniť. Na základe predložených tvrdení a dôkazov súd rozhodne o veľkosti veriteľovej primárnej a sekundárnej pohľadávky a o existencii a rozsahu zaistenia.

V konaní vo veci reštrukturalizácie dlhu dlžník predloží plán reštrukturalizácie dlhu, v ktorom uvedie záväzky, ktoré sa majú reštrukturalizovať, a spôsob reštrukturalizácie, ktorý požaduje dlžník. Podobne ako v prípade reorganizačného konania samotní veritelia neuplatňujú svoje pohľadávky. Ak veriteľ, ktorého pohľadávka sa má reštrukturalizovať, nesúhlasí s informáciami, ktoré dlžník uvedie v zozname dlhov, veriteľ v lehote stanovenej súdom oznámi súdu alebo poradcovi (ak tak stanoví súd), v akom ohľade nesúhlasí s pohľadávkou, a predloží aj dôkazy dokladujúce tieto okolnosti. Ak v stanovenej lehote veriteľ návrh nepredloží, znamená to, že súhlasí s veľkosťou pohľadávky. Ak dlžník alebo poradca nesúhlasí s tvrdením uvedeným v návrhu veriteľa, urýchlene predloží návrh spolu s dôkazmi na súd a uvedie, prečo nesúhlasí s informáciami uvedenými v návrhu. Na základe predložených tvrdení a dôkazov súd rozhodne o veľkosti veriteľovej primárnej a sekundárnej pohľadávky a o existencii zaistenia.

13 Aké sú pravidlá rozdelenia výťažku? Aké je poradie pohľadávok a práv veriteľov?

Uplatňuje sa zásada, že všetci veritelia sa posudzujú rovnako. Platia však určité výnimky, ktoré niektorým veriteľom poskytujú prednostné právo.

Skôr ako sa na základe pomerného rozdelenia vypláta peniaze, z konkurznej podstaty sa vykonávajú platby súvisiace s konkurzným konaním v tomto poradí: pohľadávky vyplývajúce z následkov vylúčenia alebo vymáhania majetku;

vyživovacia povinnosť splatná dlžníkovi a jeho nezaopatreným rodinným príslušníkom;

konsolidované záväzky;

náklady a výdavky, ktoré vznikli v rámci konkurzného konania.

Po vykonaní týchto platieb sa pohľadávky veriteľov uspokojia v tomto poradí:

pripustené pohľadávky zaistené záložným právom;

ostatné pripustené pohľadávky, ktoré boli uplatnené v stanovenej lehote;

ostatné pohľadávky, ktoré neboli uplatnené v stanovenej lehote, ale boli pripustené.

Zodpovednosť tretích strán za záväzky dlžníka je možná v prípade solidárnych dlžníkov. V takom prípade solidárny dlžník ručí veriteľovi bez ohľadu na platobnú neschopnosť dlžníka. Ak solidárny dlžník splatí časť dlhu, ktorý veriteľ takisto uplatnil voči dlžníkovi, táto časť sa od pohľadávky odpočíta.

Záväzok dlžníka možno takisto previesť na tretiu osobu na základe právnych predpisov. Ak sa zamestnávateľ stal platobne neschopným, t. j. na zamestnávateľa bol vyhlásený konkurz alebo konkurzné konanie sa skončilo zrušením, zamestnancovi sa vyplatí náhrada za všetky mzdy a odmeny, ktoré mu neboli vyplatené, skôr ako bol zamestnávateľ vyhlásený za platobne neschopného, za všetky náhrady mzdy za dovolenku, ktoré mu neboli vyplatené, skôr ako bol zamestnávateľ vyhlásený za platobne neschopného, a za všetky príspevky, ktoré mu neboli poskytnuté, keď došlo k zrušeniu pracovnej zmluvy, skôr ako bol zamestnávateľ vyhlásený za platobne neschopného alebo potom. Ak je zamestnávateľ platobne neschopný, veriteľom v konkurznom konaní, pokiaľ ide o poisťné v prípade nezamestnanosti, ktoré nebolo odvedené v stanovenej lehote splatnosti, je štát.

V reorganizačnom konaní a konaní vo veci reštrukturalizácie dlhu nemožno hovoriť o konkurznej podstate a pohľadávky sa uspokojujú podľa plánu reorganizácie alebo podľa plánu reštrukturalizácie dlhu. Plán reorganizácie neoslobodzuje osobu, ktorá je spoločne a nerozdielne zodpovedná za plnenie záväzku podniku, od plnenia záväzku danej osoby. Ak osoba, ktorá je spoločne a nerozdielne zodpovedná za plnenie záväzku podniku, splnila svoj záväzok, táto osoba má regresné právo proti podniku len v rozsahu, v ktorom podnik zodpovedá za plnenie záväzku podľa plánu reorganizácie. Schválenie reštrukturalizačného plánu neoslobodzuje osobu, ktorá je spoločne a nerozdielne zodpovedná za plnenie záväzku dlžníka, od plnenia záväzku danej osoby. Ak osoba, ktorá je spoločne a nerozdielne zodpovedná za plnenie záväzku dlžníka, splnila svoj záväzok, táto osoba má regresné právo proti dlžníkovi len v rozsahu, v ktorom dlžník zodpovedá za plnenie záväzku podľa reštrukturalizačného plánu.

14 Aké sú podmienky a účinky ukončenia insolventného konania (najmä ukončenia vyrovnaním)?

Ukončenie konkurzného konania a účinky ukončenia

Konkurzné konanie končí zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu, zrušením konkurzného konania, keď prestanú existovať dôvody na konkurz, so súhlasom veriteľov, po schválení záverečnej správy, po schválení vyrovnania alebo z iných dôvodov stanovených zákonom.

Súd ukončí konanie zrušením rozhodnutím bez vyhlásenia konkurzu, bez ohľadu na platobnú neschopnosť dlžníka, ak majetok dlžníka nepostačuje na zaplatenie nákladov a výdavkov súvisiacich s konkurzným konaním a ak nie je možné vymôcť alebo opätovne získať majetok ani uplatniť pohľadávku voči členovi riadiaceho orgánu. Súd môže takisto ukončiť konanie zrušením bez vyhlásenia konkurzu, bez ohľadu na platobnú neschopnosť dlžníka, ak majetok dlžníka tvoria najmä pohľadávky na vymáhanie alebo pohľadávky voči tretím stranám, pričom nie je pravdepodobné, že dôjde k uspokojeniu týchto pohľadávok. Súd neukončí konanie zrušením, ak dlžník, veriteľ alebo tretia strana prevedie sumu určenú súdom ako vklad na zaplatenie nákladov a výdavkov súvisiacich s konkurzným konaním na účet určený na tento účel. Ak konkurzné konanie dlžníka, ktorý je právnickou osobou, skončí zrušením, dočasný správca vykoná likvidáciu právnickej osoby v lehote dvoch mesiacov od nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o ukončení konania bez likvidačného konania. Ak v čase zrušenia konkurzného konania dlžník má nejaký majetok, najprv sa z neho zaplatí odmena dočasného správcu a potrebné výdavky. Súd ukončí konkurzné konanie na základe návrhu dlžníka, ak prestanú existovať dôvody na konkurzné konanie, pokiaľ dlžník dokáže, že nie je platobne neschopný alebo že nie je pravdepodobné, že sa stane platobne neschopným, ak sa konkurz vyhlásil, pretože bolo pravdepodobné, že sa dlžník v budúcnosti stane platobne neschopným. Ak sa konkurzné konanie ukončí, pretože prestali existovať dôvody na konkurzné konanie, právnická osoba sa nezruší.

Súd ukončí konkurzné konanie na základe návrhu dlžníka, ak všetci veritelia, ktorí uplatnili svoje pohľadávky v stanovenej lehote, súhlasia s ukončením konania. Ak je dlžník, ktorý je právnickou osobou, trvale platobne neschopný, súd rozhodne o likvidácii dlžníka, ktorý je právnickou osobou, rozhodnutím o ukončení konania.

Konkurzné konanie končí schválením záverečnej správy, keď správca predloží záverečnú správu konkurznému výboru a súdu. Správca v záverečnej správe uvedie informácie o konkurznej podstate a peniazoch, ktoré získal jej predajom, o platbách, pohľadávkach pripustených veriteľmi, podaných a ešte nepodaných žalobných návrhoch atď. Veritelia môžu na súd podať námietky proti záverečnej správe. Súd rozhodne o schválení záverečnej správy a ukončení konkurzného konania. Súd odmietne schváliť záverečnú správu a formou rozhodnutia ju vráti správcovi, aby mohlo konkurzné konanie pokračovať, ak sa v záverečnej správe zistí, že v konkurznom konaní došlo k porušeniu práv dlžníka alebo veriteľov.

Konkurzné konanie sa môže skončiť aj vyhlásením vyrovnania. Vyrovnanie je dohoda medzi dlžníkom a veriteľmi o zaplatení dlhov a zahŕňa zníženie dlhov alebo predĺženie lehoty splatnosti. K vyrovnaniu možno pristúpiť v konkurznom konaní na návrh dlžníka alebo správcu po vyhlásení konkurzu. Valné zhromaždenie veriteľov prijíma uznesenie o vyrovaní. Súd rozhodne o schválení vyrovnania. Súd ukončí konkurzné konanie formou rozhodnutia, ktorým schváli vyrovnanie.

Ak sa konkurzné konanie neukončí v priebehu dvoch rokov od vyhlásenia konkurzu, správca je povinný predkladať konkurznému výboru a súdu správu každých šesť mesiacov až do ukončenia konkurzného konania. Správca v tejto správe uvedie dôvody, prečo sa konkurzné konanie ešte neukončilo, a poskytne informácie o predanej a nepredanej konkurznej podstate a o spravovaní konkurznej podstaty. Súd po ukončení konkurzného konania správcu uvoľní, pokiaľ sa v právnych predpisoch nestanovuje inak. Súd môže odmietnuť uvoľniť správcu, ak v čase ukončenia konkurzného konania sa ešte v plnej miere nepredala konkurzná podstata, ak ešte majú prísť peniaze za konkurznú podstatu, ak ešte neboli vypočítané žalobné návrhy predložené správcom alebo ak má správca v úmysle podať žalobný návrh alebo je povinný ho podať. V takom prípade bude správca naďalej vykonávať svoje úlohy aj po ukončení konkurzného konania. Ak po ukončení konkurzného konania a uvoľnení správcu pribudnú peniaze do konkurznej podstaty, ak sú k dispozícii sumy peňazí vložené pri rozdelení alebo ak je zjavné, že konkurzná podstata zahŕňa predmety, ktoré sa nezohľadnili pri príprave návrhu rozdelenia, súd z vlastnej iniciatívy alebo na návrh správcu alebo veriteľa prijme rozhodnutie o následnom rozdelení.

Ukončenie reorganizačného konania a účinky ukončenia

Reorganizačné konanie sa skončí, keď sa ukončí pred dátumom splatnosti, keď dôjde k zrušeniu plánu reorganizácie, keď sa plán reorganizácie vykoná pred dátumom splatnosti alebo keď uplynie lehota na vykonanie plánu reorganizácie stanovená v tomto pláne. Keď sa plán reorganizácie vykoná pred dátumom splatnosti, reorganizačné konanie sa skončí, ak podnik pred uplynutím lehoty na vykonanie plánu reorganizácie splní všetky záväzky, ktoré prijal na základe plánu reorganizácie.

Reorganizačné konanie možno ukončiť pred dátumom splatnosti len pred schválením plánu reorganizácie. Súd ukončí reorganizačné konanie pred dátumom splatnosti, ak podnik poruší povinnosť spolupracovať alebo nezaplatí sumu stanovenú súdom ako vklad na pokrytie odmeny a výdavkov reorganizačného poradcu alebo znalca, ak sa neschváli plán reorganizácie, ak podnik predloží návrh v tomto zmysle, ak prestanú existovať dôvody na začatie reorganizačného konania, ak sa premrhá majetok podniku alebo ak sa poškodia záujmy veriteľov, ak sa plán reorganizácie nepredloží do dátumu splatnosti alebo ak je pohľadávka nejednoznačná. Ak súd ukončí reorganizačné konanie pred dátumom splatnosti, všetky následky začatia reorganizačného konania retroaktívne prestanú existovať.

Keď uplynie lehota na vykonanie plánu reorganizácie, reorganizačné konanie sa ukončí.

Reorganizačné konanie sa môže skončiť aj zrušením plánu reorganizácie. Plán reorganizácie sa zruší, ak bol podnik odsúdený za priestupok týkajúci sa konkurzu alebo za trestný čin týkajúci sa exekučného konania po schválení plánu reorganizácie, ak podnik vo významnej miere nesplní svoje záväzky vyplývajúce z plánu reorganizácie, ak je po uplynutí aspoň polovice lehoty platnosti plánu reorganizácie zjavné, že podnik nedokáže plniť záväzky, na ktoré sa podujal v rámci plánu reorganizácie, na základe návrhu reorganizačného poradcu, ak sa neuhradí poplatok za vykonávanie dohľadu alebo ak podnik neposkytuje reorganizačnému poradcovi pomoc počas výkonu dozornej povinnosti alebo mu neposkytuje informácie, ktoré reorganizačný poradca potrebuje na vykonávanie dohľadu, ak podnik predloží návrh na zrušenie plánu reorganizácie alebo ak je na podnik vyhlásený konkurz. Ak dôjde k zrušeniu plánu reorganizácie, následky začatia reorganizačného konania retroaktívne prestanú existovať.

Ukončenie konania vo veci reštrukturalizácie dlhu a účinky ukončenia

Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu sa skončí, keď je odmietnutý alebo zamietnutý návrh na reštrukturalizáciu dlhu, keď dôjde k zrušeniu plánu reštrukturalizácie dlhu, keď sa konanie ukončí alebo keď uplynie lehota na vykonanie plánu reštrukturalizácie dlhu stanovená v tomto pláne. Keď sa reštrukturalizačný plán vykoná pred dátumom splatnosti, konanie sa skončí, ak dlžník pred uplynutím lehoty na vykonanie reštrukturalizačného plánu splní všetky záväzky, ktoré prijal na základe reštrukturalizačného plánu.

Súd zruší reštrukturalizačný plán na základe návrhu dlžníka a v prípade, ak je na dlžníka vyhlásený konkurz. Súd môže zrušiť reštrukturalizačný plán, ak dlžník vo významnej miere nesplní záväzky vyplývajúce z reštrukturalizačného plánu, ak je po uplynutí aspoň polovice lehoty platnosti reštrukturalizačného plánu zjavné, že dlžník nedokáže plniť záväzky, na ktoré sa podujal v rámci tohto plánu, ak dlžník nemá problémy s platobnou schopnosťou, prípadne tieto problémy prekonal, ak dlžník úmyselne alebo v dôsledku hrubej nedbanlivosti predložil vecne nesprávne alebo neúplné informácie o svojom majetku, príjme, svojich veriteľoch alebo záväzkoch, ak dlžník vykonal platby veriteľom, ktoré sa neuvádzajú v reštrukturalizačnom pláne, a tak vo významnej miere poškodil záujmy ostatných veriteľov, ak dlžník neposkytuje pomoc súdu alebo poradcovi počas výkonu dozornej povinnosti alebo neposkytuje informácie potrebné na vykonávanie dohľadu alebo ak dlžník nezaplatí sumu stanovenú súdom ako vklad na pokrytie odmeny a výdavkov poradcu alebo znalca. Ak dôjde k zrušeniu reštrukturalizačného plánu, následky prijatia návrhu na reštrukturalizáciu dlhu retroaktívne prestanú existovať.

15 Aké majú veritelia práva po ukončení insolvenčného konania?

Práva veriteľov po ukončení konkurzného konania

Po ukončení konkurzného konania veritelia môžu voči dlžníkovi podľa všeobecného postupu uplatniť pohľadávky, ktoré bolo možné uplatniť, ale počas konkurzného konania neboli uplatnené, a pohľadávky, ktoré boli podané, ale neboli uspokojené alebo voči nim dlžník podal námietku. V takom prípade sa za obdobie konkurzného konania nepočítajú úroky a úroky z omeškania.

Ak dlžník, ktorý je fyzickou osobou, je oslobodený od svojich záväzkov, ktoré nesplnil počas konkurzného konania, znamená to, že zanikajú pohľadávky veriteľov v konkurznom konaní voči dlžníkovi vrátane pohľadávok veriteľov v konkurznom konaní, ktorí neuplatnili svoje pohľadávky v konkurznom konaní, okrem záväzkov, ktoré sa týkajú náhrady škôd úmyselne spôsobených nezákonným konaním alebo zaplatenia vyživovacej povinnosti na dieťa alebo rodiča.

Po ukončení konkurzného konania veritelia môžu voči dlžníkovi takisto uplatniť pohľadávky vyplývajúce z konsolidovaných záväzkov, ktoré neboli uspokojené v konkurznom konaní. Pohľadávky, ktoré vznikli počas konkurzného konania a ktoré nebolo možné uplatniť v konkurznom konaní, možno takisto uplatniť voči dlžníkovi podľa všeobecného postupu. V takom prípade sa premlčacia lehota začína od ukončenia konkurzného konania. V rozsahu, v ktorom pohľadávka veriteľa pripustená v konkurznom konaní nebola uspokojená v konkurznom konaní, predstavuje rozhodnutie exekučný nástroj, pokiaľ dlžník nevzniesol voči pohľadávke námietku alebo súd pripustil pohľadávku veriteľa.

Práva veriteľov po ukončení reorganizačného konania

Ak sa reorganizačné konanie ukončí, keď uplynie lehota na vykonanie plánu reorganizácie, veriteľ môže vymáhať pohľadávku reštrukturalizovanú podľa plánu reorganizácie len v rozsahu, ktorý bol dohodnutý v pláne reorganizácie, ale nebol splnený podľa tohto plánu.

Ak dôjde k zrušeniu alebo k predčasnému vypovedaniu plánu reorganizácie, následky začatia reorganizačného konania retroaktívne prestanú existovať.

Právo pohľadávky veriteľa, ktorého pohľadávka bola reštrukturalizovaná v rámci plánu reorganizácie, sa voči podniku obnoví v pôvodnej výške. Treba prihliadať aj na výnosy veriteľa počas vykonávania plánu reorganizácie.

Práva veriteľov po ukončení konania vo veci reštrukturalizácie dlhu

Ak je návrh odmietnutý alebo zamietnutý alebo ak dôjde k ukončeniu konania, všetky následky pripustenia návrhu retroaktívne prestanú existovať. Právo pohľadávky veriteľa, ktorého pohľadávka bola reštrukturalizovaná v rámci reštrukturalizačného plánu, sa voči dlžníkovi obnoví v pôvodnej výške. Treba prihliadať aj na výnosy veriteľa počas vykonávania reštrukturalizačného plánu.

Po uplynutí lehoty na vykonanie reštrukturalizačného plánu môže veriteľ vymáhať pohľadávku reštrukturalizovanú podľa reštrukturalizačného plánu len v rozsahu, ktorý bol dohodnutý v reštrukturalizačnom pláne, ale nebol splnený podľa tohto plánu.

16 Kto má hradiť trovy insolvenčného konania?

Konkurzné konanie

Ak je návrh na vyhlásenie konkurzu uspokojený alebo ak sa konkurzné konanie skončí vyrovnaním, náklady a výdavky súvisiace s konkurzným konaním sa vyplatia z konkurznej podstaty. Ak súd zamietne alebo odmietne veriteľov návrh na vyhlásenie konkurzu alebo ak sa konanie ukončí, pretože veriteľ stiahne návrh na vyhlásenie konkurzu, náklady a výdavky súvisiace s konkurzným konaním refunduje veriteľ. V prípade zrušenia konkurzného konania súd rozhodne o rozdelení nákladov a výdavkov súvisiacich s konkurzným konaním podľa príslušných okolností.

Ak sa konanie začaté na základe návrhu dlžníka ukončí zrušením bez vyhlásenia konkurzu a majetok dlžníka nepostačuje na vykonanie požadovaných platieb, súd nariadi dlžníkovi, aby zaplatil refundovateľné výdavky a odmenu dočasného správcu, ale môže nariadiť aj refundáciu zo štátnych finančných prostriedkov. Refundácia odmeny a výdavkov dočasného správcu zo štátnych finančných prostriedkov nesmie v žiadnom prípade prekročiť 397 EUR (vrátane zákonom predpísaných daní, okrem dane z pridanej hodnoty). Súd nenariadi refundáciu odmeny a výdavkov dočasného správcu zo štátnych finančných prostriedkov, ak dlžník, veriteľ alebo tretia strana previedla sumu stanovenú súdom ako vklad na pokrytie refundovateľných výdavkov a odmeny dočasného správcu na účet určený na tento účel.

Reorganizačné konanie

Keď sa začne reorganizačné konanie, súd určí lehotu, v ktorej musí podnik previesť sumu stanovenú súdom na účet určený na tento účel ako vklad na pokrytie prvotných výdavkov a prvotnej odmeny reorganizačného poradcu. Ak podnik túto sumu nezaplatí, súd ukončí reorganizačné konanie. O sume refundovateľných výdavkov a odmene reorganizačného poradcu rozhodne súd pri uvoľnení reorganizačného poradcu alebo pri schválení plánu reorganizácie na základe správy o činnostiach a výdavkoch reorganizačného poradcu.

Ak súd zapojí do reorganizačného konania znalcov, majú právo na refundáciu potrebných a odôvodnených výdavkov súvisiacich s výkonom povinností a na odmenu za plnenie svojich úloh. O sume refundovateľných výdavkov a odmene znalca rozhodne súd pri uvoľnení znalca na základe správy o činnostiach a výdavkoch znalca, ktorú predloží v lehote stanovenej súdom. Pri stanovovaní výšky odmeny znalca môže súd vypočítať aj podnik.

Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu

Náklady a výdavky súvisiace s konaním vo veci reštrukturalizácie dlhu hradí dlžník. Procesné výdavky veriteľov hradia samotní veritelia. Súd môže dlžníkovi nariadiť, aby uhradil procesné výdavky veriteľov, ak dlžník vedome predložil neopodstatnený návrh na reštrukturalizáciu dlhu alebo inak spôsobil procesné výdavky veriteľom tým, že vedome predložil nesprávne informácie alebo vedome predložil neopodstatnený návrh alebo námietku. Štát dlžníkovi neposkytne žiadnu procesnú pomoc za to, že platí štátny poplatok. Ak sa plán reštrukturalizácie dlhu vykoná, dlžník nemusí refundovať výdavky spojené s procesnou pomocou poskytnutou štátom. Ak sa vymenuje poradca alebo znalec, súd stanoví sumu, ktorú dlžník musí previesť na účet určený na tento účel ako vklad na pokrytie odmeny a výdavkov poradcu alebo znalca.

17 Aké sú pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti alebo nevyhľadateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú kolektívny záujem veriteľov?

Konkurzné konanie

Po vyhlásení konkurzu sa právo dlžníka spravovať konkurznú podstatu a nakladať s ňou prevádza na konkurzného správcu. Po vyhlásení konkurzu je neplatné akékoľvek nakladanie dlžníka s predmetmi patriacimi do konkurznej podstaty. Dlžník, ktorý je fyzickou osobou, môže nakladať s konkurznou podstatou so súhlasom správcu. Akékoľvek nakladanie s konkurznou podstatou bez súhlasu správcu je neplatné.

Súd prostredníctvom postupu vymáhania zruší všetky transakcie a iné úkony dlžníka, ktoré boli uzavreté alebo vykonané pred vyhlásením konkurzu a ktoré poškodzujú záujmy veriteľov. Ak bola v období od vymenovania dočasného správcu do vyhlásenia konkurzu uzavretá vymáhateľná transakcia alebo bol vykonaný akýkoľvek iný vymáhateľný úkon, predpokladá sa, že táto transakcia a tento úkon poškodzujú záujmy veriteľov.

Dlžník, veriteľ alebo správca môžu od súdu požadovať zrušenie uznesenia o valnom zhromaždení veriteľov, ak je toto uznesenie v rozpore s právnymi predpismi alebo ak bol pri jeho prijatí porušený postup stanovený právnymi predpismi, alebo ak je právo na napadnutie uznesenia priamo predpísané v právnych predpisoch. Zrušenie uznesenia o valnom zhromaždení veriteľov možno požadovať aj v prípade, ak uznesenie poškodzuje spoločné záujmy veriteľov.

Ak sa začalo konanie na oslobodenie dlžníka, ktorý je fyzickou osobou, od záväzkov, na žiadosť veriteľa môže súd zrušiť platnosť rozhodnutia o oslobodení dlžníka od záväzkov, ktoré nespĺnil počas konkurzného konania, v lehote jedného roka od vydania rozhodnutia, ak vyjde najavo, že dlžník úmyselne porušil svoje povinnosti počas konania na oslobodenie dlžníka od záväzkov, a tak vecne zabránil uspokojeniu pohľadávok veriteľov.

Ak sa dlžník a veritelia po vyhlásení konkurzu dohodnú na vyrovnaní, súd môže vyrovnanie zrušiť, ak dlžník neplní záväzky vyplývajúce z vyrovnaní, ak je odsúdený za priestupok týkajúci sa konkurzu alebo za trestný čin týkajúci sa exekučného konania alebo keď je po uplynutí aspoň polovice lehoty platnosti vyrovnaní zjavné, že dlžník nedokáže plniť podmienky vyrovnaní. Zrušenie vyrovnaní má vplyv na všetkých veriteľov, ktorí sa podieľali na vyrovnaní, a tak chráni všeobecné zhromaždenie veriteľov.

Reorganizačné konanie

Súd zruší platnosť plánu reorganizácie, ak bol podnik odsúdený za priestupok týkajúci sa konkurzu alebo za trestný čin týkajúci sa exekučného konania po schválení plánu reorganizácie, ak podnik vo významnej miere nespĺní svoje záväzky vyplývajúce z plánu reorganizácie, ak je po uplynutí aspoň polovice lehoty platnosti plánu reorganizácie zjavné, že podnik nedokáže plniť záväzky, na ktoré sa podujal v rámci plánu reorganizácie, na základe návrhu reorganizačného poradcu, ak sa neuhradí poplatok za vykonávanie dohľadu alebo ak podnik neposkytuje reorganizačnému poradcovi pomoc počas výkonu dozornej povinnosti alebo mu neposkytuje informácie, ktoré reorganizačný poradca potrebuje na vykonávanie dohľadu, alebo na základe návrhu podniku alebo ak je na podnik vyhlásený konkurz. Právo pohľadávky veriteľa, ktorého pohľadávka bola reštrukturalizovaná v rámci plánu reorganizácie, sa voči podniku obnoví v pôvodnej výške a treba prihladať aj na výnosy veriteľa počas vykonávania plánu reorganizácie.

Konanie vo veci reštrukturalizácie dlhu

Súd zruší platnosť reštrukturalizačného plánu na základe návrhu dlžníka alebo ak je na dlžníka vyhlásený konkurz alebo ak dlžník vo významnej miere nespĺní záväzky vyplývajúce z reštrukturalizačného plánu, ak je po uplynutí aspoň polovice lehoty platnosti reštrukturalizačného plánu zjavné, že dlžník nedokáže plniť záväzky, na ktoré sa podujal v rámci tohto plánu, ak dlžník nemá problémy s platobnou schopnosťou, prípadne tieto problémy prekonal a reštrukturalizácia pohľadávok veriteľov už z hľadiska veriteľov nie je spravodlivá, pretože okolnosti sa významne zmenili, ak dlžník úmyselne alebo v dôsledku hrubej nebanlivosti predložil vecne nesprávne alebo neúplné informácie o svojom majetku, príjme, svojich veriteľoch alebo záväzkoch, ak dlžník vykonal platby veriteľom, ktoré sa neuvádzajú v reštrukturalizačnom pláne, a tak vo významnej miere poškodil záujmy ostatných veriteľov, ak dlžník neposkytuje pomoc súdu alebo poradcovi počas výkonu dozornej povinnosti alebo neposkytuje informácie potrebné na vykonávanie dohľadu alebo ak dlžník nezaplatí sumu stanovenú súdom ako vklad. Právo pohľadávky veriteľa, ktorého pohľadávka bola reštrukturalizovaná v rámci reštrukturalizačného plánu, sa voči dlžníkovi obnoví v pôvodnej výške. Treba prihladať aj na výnosy veriteľa počas vykonávania reštrukturalizačného plánu.

Posledná aktualizácia: 26/06/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.